

نحو بـ حرفت	نحو بـ عدد	شناختی نام مصحح اول
نحو بـ حرفت	نحو بـ عدد	شناختی نام مصحح دوم

امتحانات مرکز عمومی نیمسال دوم ۹۸-۹۷

پایه دوم ۵ ساله، چهارم ۷ ساله، سوم و رودی بـ همن، سوم پـ ارده قـ

مهر مدرسـه

کد امتحان:	۲۹۷۲/۰۲
تاریخ آزمون:	۱۳۹۸/۰۴/۰۱
عنوان:	نحو عالی ۱
مبادی العربیه:	۴
کتاب:	از ابتدای علم النحو تا ابتدای منصوبـات
محدوده:	محدوده

نام و نام خانوادگی: کد طلکـی: نام پدر: شرکـی: مدرسه علیـه: استان: شهرستان:

.۰/۵

۱- با توجه به احکام « فعل مضارع » استعمال صحیح را معین کنید. ص ۲۱-۲۷

- الف. أیقنتُ أن لا تَرْجِعا.
- بـ. أَعْجَبَنِي أَن تَلْعَمِينَ النَّحْوَ.
- جـ. أَن تَصْمِنَ خَيْرُ لَكُنَّ.
- دـ. سُكُوتًاً فِي نَامَ النَّاسِ.

.۰/۵

۲- در کدام مورد جابجایی « فاعل » و « مفعول » جائز است؟ ص ۴۷-۴۶

- الف. نَصَرَنَا أَخُوكَ.
- بـ. أَدَبَ الْمُسْلِمِينَ قَائِدُهُمْ.
- جـ. فَهِمَ الْمَعْنَى مُوسَى.
- دـ. تَكَلَّمَ الْمُرْتَضَى أَبِي.

.۰/۵

۳- رابط مبـتا و خـبر در جملات « الـكتـاب نـعمـ الأـئـيسـ فـي سـاعـةـ الـوحـدةـ » و « لـيـاسـ التـقوـيـ ذـلـكـ خـبـرـ » (عرف / ۴۶) به ترتـیـب کـدامـ است؟ ص ۶۶-۶۵

- الف. عـینـتـ معـنـایـ خـبـرـ وـ مـبـتاـ - تـکـرارـ لـفـظـ مـبـتاـ
- بـ. تـکـرارـ معـنـایـ مـبـتاـ - تـکـرارـ معـنـایـ مـبـتاـ
- جـ. تـکـرارـ معـنـایـ مـبـتاـ - اـشارـهـ بـهـ مـبـتاـ
- دـ. عـینـتـ معـنـایـ خـبـرـ وـ مـبـتاـ - اـشارـهـ بـهـ مـبـتاـ

.۰/۵

۴- نقش اسم در جملات « ما مـسـافـرـ أـخـوـاـیـ » و « هـلـ قـادـمـانـ الرـیـدانـ » به ترتـیـب کـدامـ است؟ ص ۶۹

[مراد از « اسم » در پـایـهـ سـؤـالـ، « وـصـفـ » مـیـ باـشـدـ، در صـورـتـیـکـهـ طـلـابـ بـرـایـ اـسـمـ، پـاسـخـ منـاسـبـ دـادـهـ باـشـندـ، نـمـرـهـ کـامـلـ لـحـاظـ گـرـددـ.]

۲

۵- نقش « اسم شـرـطـ » رـاـ درـ جـمـلـاتـ زـيـرـ بـنـويـسيـدـ. ص ۳۷-۳۶

(الف) «أَيَّنَمَا تَكُونُوا يُدْرِكُمُ الْمَوْتُ» (نساء / ۷۸) **جواب: مـفـعـولـ**

(بـ) « وَ مَن يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ» (طلاق / ۱۰) **جواب: مـبـداـ**

(جـ) «أَيَّا مـا تـدـعـوا فـلـهـ الـأـسـمـاءـ الـحـسـنـيـ» (اسراء / ۱۱۰) **جواب: مـفـعـولـ**

(دـ) **أـیـ جـلـسـةـ تـجـلـسـ نـجـلسـ**. جـواب: مـفـعـولـ مـطـلقـ

۲

۶- با توجه به عبارت « الفاعل يـكونـ صـرـيـحـ اوـ مـؤـوـلـ بـالـصـرـيـحـ وـ كـذـلـكـ العـاـمـلـ فـإـنـهـ صـرـيـحـ اوـ غـيرـ صـرـيـحـ وـ هوـ عـلـىـ ثـلـاثـةـ أـنـوـاعـ » به

عبـارتـ زـيـرـ پـاسـخـ دـهـيدـ؟ ص ۹۷-۹۳

(الف) مرـادـ اـزـ فـاعـلـ « مـؤـوـلـ بـالـصـرـيـحـ » چـیـستـ؟ مـثـالـ بـزـنـیدـ.

جـوابـ: فـاعـلـ کـهـ اـزـ موـصـولـ حـرـفـ وـ صـلـهـ آـنـ بـهـ دـسـتـ مـیـ آـیـدـ. مـانـدـ: بـلـغـنـیـ أـنـكـ نـجـحتـ فـیـ الـإـمـتـحـانـ.

ب) مقصود از «ثلاثة أنواع» را بنویسید.

جواب: ۱- اسم فعل ۲- مصدر ۳- (ذکر دو مورد کافی است) اسم فاعل، صیغه مبالغه، صفت مشبهه، اسم تفضیل.

۷- از موارد وجوب تقدیم «خبر» بر «مبتدا» دو مورد را با ذکر مثال برای هر کدام بیان کنید. ص ۶۰

جواب: ۱- خبر، ظرف یا مجرور به حرف بوده و مبتدا نکره باشد. مانند: عندي غلام. ۲- خبر اسم استفهام باشد. مانند: أين الطريق؟

۳- مبتدا به واسطه «إلا» یا «إنما» محصور باشد. مانند: ما عادل إلا الله. ۴- مبتدا دارای ضمیری باشد که به خبر باز می‌گردد. مانند: في الدار صاحبها.

۲

۸- در مثال‌های زیر کدام یک از «مبتدا» یا «خبر» حذف شده است؟ ص ۷۳

الف) لولا الحجّةُ لَساختَ الأرضَ بِأهْلِهَا جواب: خبر

ب) نعمَ الْقَرِينُ لِإِيمَانٍ جواب: مبتدا

ج) إِذَا قَيْلَ لَهُمْ مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ (نحل / ۲۴) جواب: مبتدا

د) أَفَمَنْ يُلْقَى فِي النَّارِ خَيْرٌ أَمْ مَنْ يَأْتِي إِيمَانًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ (حمسه / ۴۰) جواب: خبر

۱/۵

۹- اسم و خبر «افعال ناقصه» را در موارد زیر معین کنید. ص ۸۱-۸۴

الف) أَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ (آل عمران / ۱۳۷) جواب: «كيف» خبر مقدم - «عاقبة» اسم.

ب) قَالُوا تَالِلِهِ تَفَتَّوْ تَذَكُّرُ يُوسُفَ (يوسف / ۸۵) جواب: «أنت» مستتر، اسم - «تذکر يوسف» خبر.

۱/۵

۱۰- حرکت همزه «ان» در مثال‌های زیر چیست؟ چرا؟ ص ۱۰۲-۱۰۳

الف) مَنْ عَلِمَ انَّ كَلَامَهُ مِنْ عَمَلِهِ قَلَّ كَلَامُهُ إِلَّا فِيمَا يَعْنِيهِ جواب: فتحه، زیراً مفعول به واقع شده است.

ب) إِذْنَرَ الْكَسْلَ أَنَّهُ عِلْمُ الْفَقْرِ جواب: جواز فتح و کسر، زیراً در موضع تعلیل آمده است.

۲

۱۱- چهار مورد از ویژگی‌های «ضمیر شائنا» را بنویسید. ص ۱۱۲

جواب: الف: مرجع آن بعدش ذکر می‌شود. ب: همیشه به صیغه مفرد می‌آید. ج: همیشه به صیغه غائب می‌آید. د: هیچگاه خبرش بر آن مقدم نمی‌شود. و لازم نیست از خبرش ضمیری به آن بازگردد. ی: مفسر آن داری محل اعرابی است.